

Mobilita na Slovensku – skúšanie, schvaľovanie a kontroly vozidiel

konferencia: TÜV SÜD Slovakia s.r.o., Grandhotel Jasná, 14.10.2021, Demänovská dolina

Odborný dozor technickej služby

Jaroslav Olexa, vedúci oddelenia odborného dozoru

Zrušiť vykonávanie TK?

Má odborný dozor opodstatnenie?

vyjadrenia ruských odborníkov (september 2021)

<https://auto.pravda.sk/magazin/clanok/600884-rusko-rusi-povinne-stk-aut-motoristi-ich-absolvuju-len-ak-chcu/>

Rusko ruší povinné STK áut! Motoristi ich absolvujú len ak chcú

Rusko je pripravené zrušiť povinné technické kontroly áut. Ostanú len pre úžitkové vozidlá. I tak bola sieť STK arénou korupcie.

and • 17.09.2021 16:00

dodatočnú daň pri registrácii. Naznačil tým aj fakt, že technické kontroly sa v Rusku stali arénou korupcie. Schválenie na STK ste si mohli v Rusku vybaviť aj cez internet bez toho, aby ktosi vôbec videl vaše auto.

Ruskí odborníci zdôrazňujú, že technická kontrola „nemá nič spoločné s bezpečnosťou na cestách.“

Aký je (bol) stav v Slovenskej republike?

Odborný dozor podľa zákona č. 106/2018 Z. z.

od 20.5.2018 odborný dozor vykonávajú:

- **Ministerstvo dopravy a výstavby SR** (hlavný štátny odborný dozor, s pôsobnosťou na celom území SR)
- **Okresný úrad** v sídle kraja (štátny odborný dozor, s pôsobnosťou na území kraja /VÚC/)
- **Okresný úrad** (štátny odborný dozor, s pôsobnosťou na území okresu)
- **Technická služba TK (odborný dozor, s pôsobnosťou na celom území SR) - oddelenie odborného dozoru technickej služby (pozn. reálne od **1.1.2019**)**

Nevyhnutným predpokladom výkonu odborného dozoru je **neustrannosť** orgánu dozoru (inšpekčného orgánu) od kontrolovaného subjektu zabezpečená mimo iného aj akreditáciou činnosti oddelenia odborného dozoru technickej služby v zmysle **ISO 17020**.

Opätovná kontrola vozidla, na ktorom bola vykonaná technická kontrola pravidelná

- v špecifických prípadoch (rôzne podnety na vopred známe pristavenie vozidla s chybami)

Analýza postupu STK na základe videozáznamu z MZZ a informácii v informačnom systéme technických kontrol

- najčastejší spôsob (využívaný vo väčšine prípadov aj MDV SR)
- možnosť skontrolovať **všetkých** technikov a **väčšie** množstvo kontrol
- zvyčajne analyzovaných 10 pracovných dní videozáznamu (nie je pravidlom)

Technická kontrola za využitia vozidla s chybami

- tzv. Mystery testing
- pristavenie vozidla s vopred nasimulovanými a zdokumentovanými chybami
- podľa kapacít oddelenia a dostupnosti vhodných vozidiel

Porovnanie jednotlivých metód

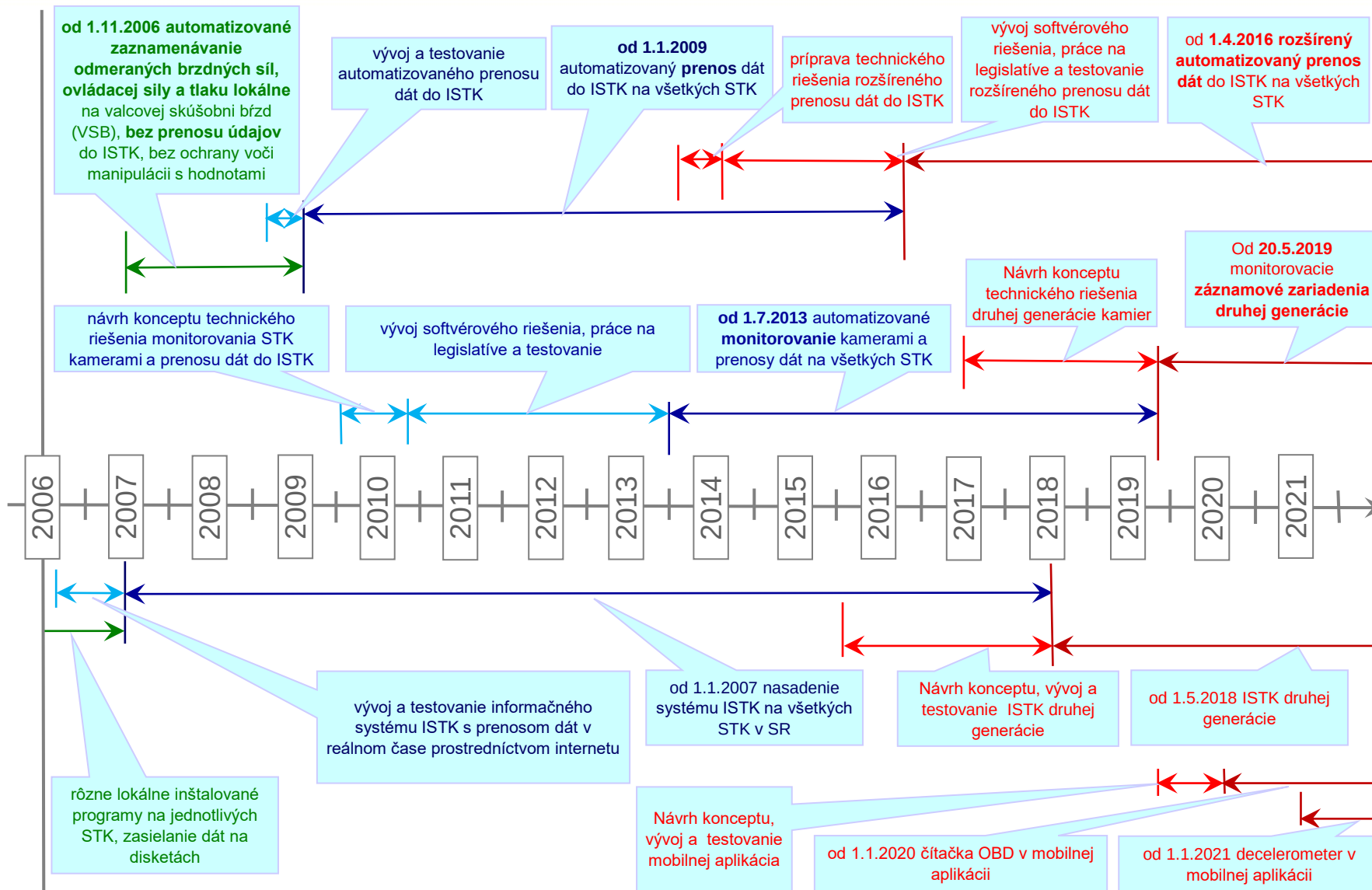

	Re-inšpekcie	Analýza dát a videa	Mystery Shopping
efektivita	<i>obmedzený počet kontrolovaných vozidiel, technikov a STK</i>	<i>využitelná na každú STK a technika, kontrolovaný veľký počet kontrol, každého technika</i>	<i>žiadny prístup k skutočným kontrolám, dozor iba na simulovaných prípadoch v obmedzenom počte STK</i>
personálne náklady	<i>veľký počet vysoko kvalifikovaných inšpektorov dozoru</i>	<i>menší počet vysoko kvalifikovaných inšpektorov dozoru</i>	<i>veľký počet mystery testerov (držiteľov vozidiel), nemožno vozidlá pristavovať inšpektormi</i>
technické prostriedky	<i>IT systém, mobilita re-inšpektorov</i>	<i>IT systém, HW / SW, transfer dát, kvalitný internet, kamery, dátové úložiská atď.</i>	<i>IT systém, časté zmeny vozidla s nastrojenými chybami (riziko predčasného odhalenia pristavovaného rovnakého vozidla)</i>
rozsah	<i>celý rozsah kontrolných položiek (vrátane korózie, nadmernej vôle atď.)</i>	<i>možnosť analyzovať namerané údaje a položky viditeľné na videu (dôležité kontrolné položky, ako sú brzdy, osvetlenie, emisie atď.),</i>	<i>obmedzený počet nastrojených chýb v určitých kontrolných položkách; je potrebné vziať do úvahy bezpečnosť jazdy pripraveného vozidla,</i>
psychologický efekt	<i>vysoký, ale obmedzený viac menaj iba na kontrolovaný subjekt (STK)</i>	<i>na začiatku extrémne vysoký (psychologický efekt „Veľký brat ťa sleduje“), postupne slabnúci- technici si na kamery zvykajú a prispôsobujú im svoju činnosť, zväčša úmyselné delikty technikov</i>	<i>vysoký, ale obmedzený viac menaj iba na kontrolovaný subjekt (STK), zväčša neúmyselné delikty technikov (opomenutia)</i>

Informačný systém technických kontrol ISTK: 15 rokov technických inovácií TESTEK, a.s.

Riešenie prenosu dát z
VSB, monitorovanie STK
kamerami

Informačný systém
ISTK, mobilná
aplikácia

Odborný dozor technickej služby

Monitorovacie záznamové zariadenie

Prečo kamery na STK?

- do roku 2013 bežná praktika – „technická kontrola“ bez vozidla
zoznam kontrol v systéme (databáze ISTK)

Zoznam uzavretých protokolov

Filtrovať

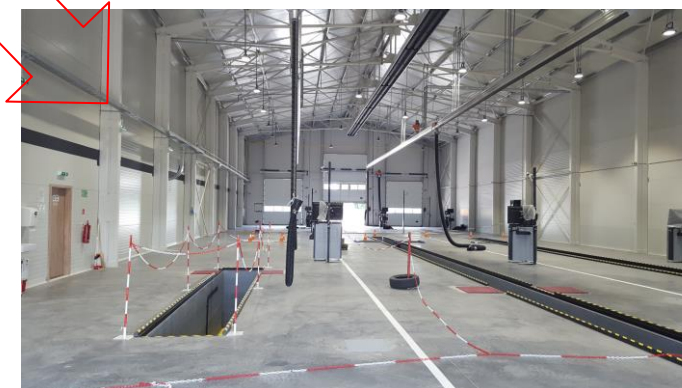
Kód stanice	Stanica	Kód protokolu	Číslo protokolu	Dátum	ECV	Značka	Odkv. názov	VIN	Spôsobnosť vozidla	Číslo motora (typ)	Kontroloval	Storno	Druh kontroly
8116			5429	od 17.02.2014 do 17.02.2014	TV041CP	RENAULT	PREMIUM	VF624GA000074125	Spôsobilé	DXI 11 460-EEV			Administratívna
8116			5427		JDV0847	SKODA	FABIA	TMBGF6539A3024184	Spôsobilé	BMS			Pravidelná
8116			5425		JDV0846	SKODA	OCTAVIA	TMBGP41USY2365759	Spôsobilé	AHF			Pravidelná
8116			5423		M11498N	CITROEN	C3	VF7FCHFXC28530340	Spôsobilé	HFX			Pravidelná
8116			5421		TV481CB	SKODA	FABIA	TMBPH16Y323521242	Spôsobilé	AZF			Pravidelná
8116			5419		TV263CE	FORD	GALAXY	WFOG0P5WGV85685	Spôsobilé	Y5B			Pravidelná
8116			5417		JDV0844	SKODA	OCTAVIA	TMBHT6126A2079965	Spôsobilé	CAYC			Pravidelná
8116			5415		TV007CE	VOLKSWAGEN	PASSAT	WVVZZZ3CZ7P161922	Spôsobilé	BKP			Pravidelná
8116			5428		TV597CG	OPEL	ASTRA G	WOL000051V289814	Spôsobilé	X 16 SZR			Pravidelná
8116			5426		M1586CT	AUDI	A6	WAUZZZ4A2SN109795	Spôsobilé	ABK			Pravidelná

vs. skutočnosť na linke STK

rozsudok Krajského súdu Trenčín 13S/125/2013

svedkov a technikov žalobcu 1/. Žalobcovia poukázali na to, že podkladom rozhodnutia správneho orgánu I. stupňa bola správa Štátneho odborného dozoru Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, pričom táto správa neobsahovala pravdivé údaje (v správe je uvedené, že na sporných vozidlách neboli vykonané emisné a technické kontroly, čo však nie je pravdou, pretože z miesta, z ktorého mali pracovníci Štátneho odborného dozoru Ministerstva dopravy Slovenskej republiky fotografovať a sledovať vozidlá pristavené k STK, nemali výhľad na zadnú časť brány, do ktorej a z ktorej tieto pristavené vozidlá vchádzali a po vykonaní STK vychádzali). Žalobcovia ďalej namietali, že správny orgán I. stupňa a ani

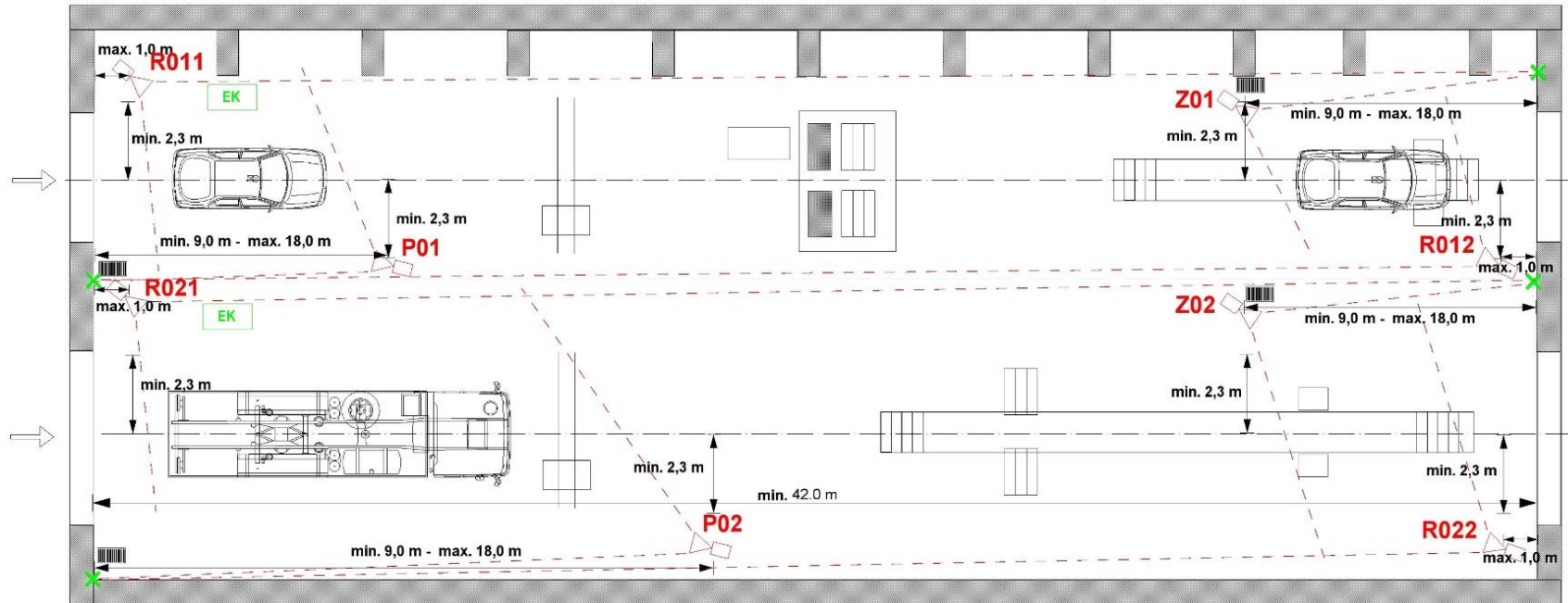

Monitorovacie záznamové zariadenie

od roku 2018 (s prechodným obdobím od **mája 2019**): významné zmeny v konfigurácii kamier (**červeným**)

- vstupná a výstupná kamera s automatickým rozpoznaním ev.č.
- **dve prehľadové kamery** /povinne pokrývajúce **100 %** linky/
- príklad usporiadania: **dvojlinková STK**

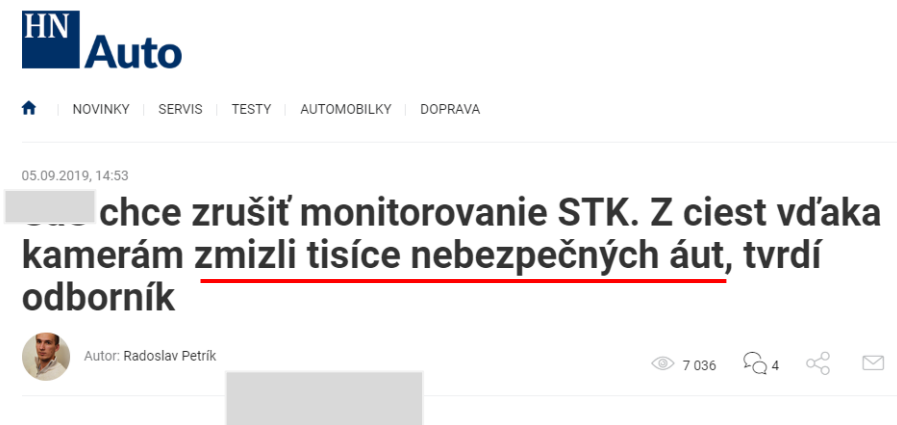
poznámka: prehľadová kamera R01 spoločná pre **STK** and **PEK**

Monitorovacie záznamové zariadenie

Reakcie na kamery (rok 2019): po roku 2017 intenzívne využívané na analýzu dát z VSB a preukazovanie špekulatívneho merania na valcovej skúšobní báz

Správy • Pravda

Domáce Volby 2020 Európska únia Svet **Ekonomika** Regióny Bratislava Čierna kronika Online rozhovory

Kamery na STK považuje za zásah do podnikateľských a osobných slobôd

Reakcie (rok 2019): legislatívna aktivita v NR SR - zrušenie kamier

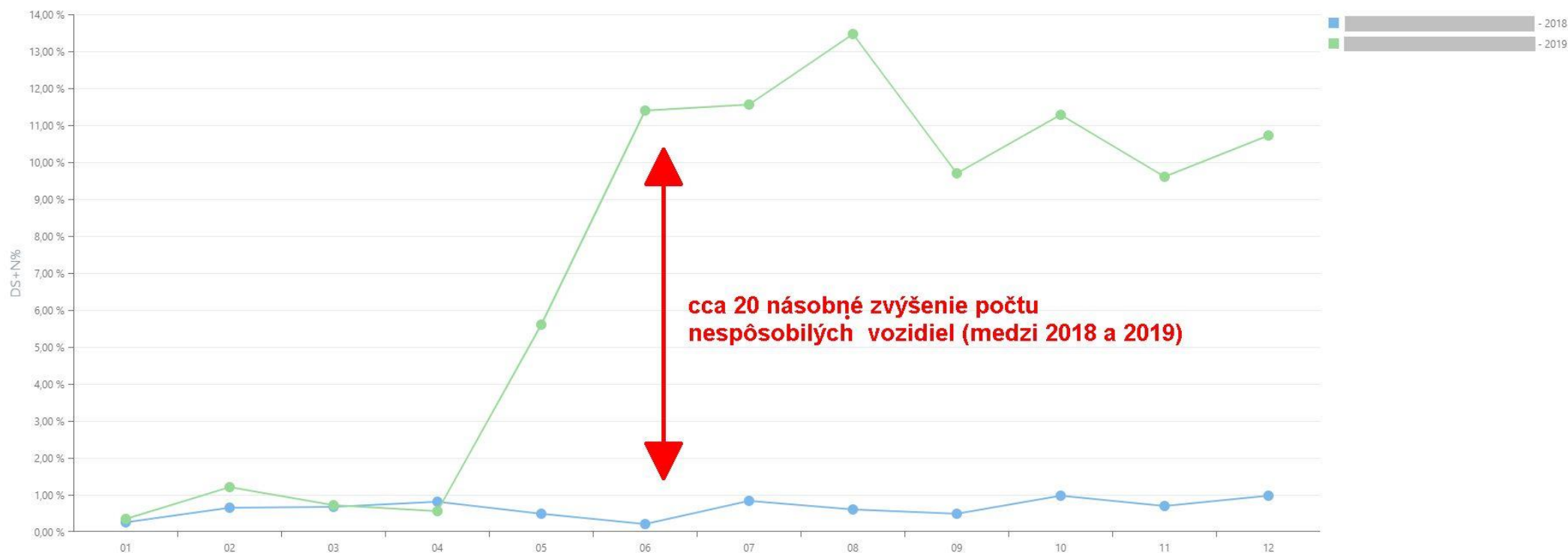
z dôvodovej správy :

*„Nakrúcanie pracovníkov pri výkone ich práce považujeme za **neakceptovateľný zásah** do podnikateľských a osobných slobôd. Máme za to, že pre výkon kontroly zo strany štátu je **postačujúce** vykonávať **iba fotografické snímky** o tom, že vozidlo sa fyzicky kontroly **zúčastnilo**. Štát má dnes možnosť prostredníctvom technickej služby technickej kontroly a technickej služby emisnej kontroly vykonať inšpekciu výkonu technickej a emisnej kontroly kedykoľvek svojimi pracovníkmi na ktorejkoľvek stanici technickej kontroly alebo na ktoromkoľvek pracovisku emisnej kontroly a prevádzkovateľ týchto staníc a pracovísk je povinný im poskytnúť súčinnosť.Nevidíme preto dôvod, prečo by podnikateľské subjekty mali **doplácať na neschopnosť týchto oprávnených subjektov** pravidelne vykonávať svoju inšpekčnú činnosť a aby z týchto dôvodov boli ich zamestnanci STK a pracovísk EK nonstop monitorovaní“*

(pozn.: vid' **efektivita** výkonu odborného dozoru vyššie **re-inšpekcie** vs. **videozáznam**)

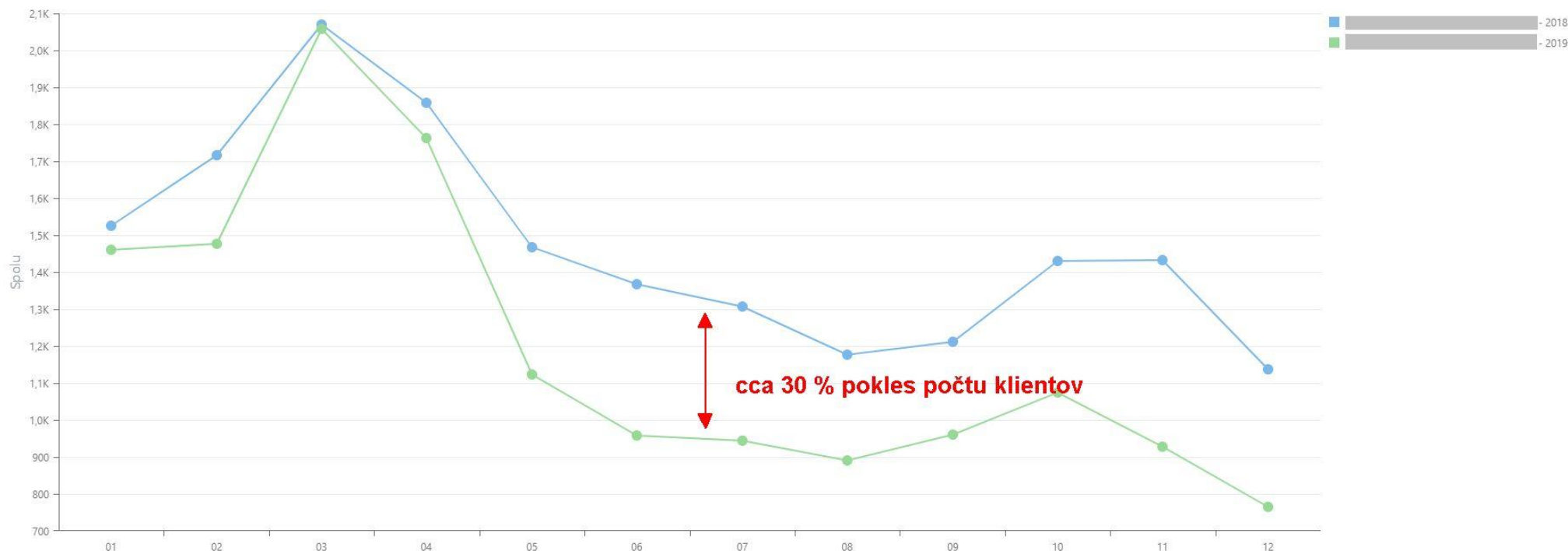
Má odborný dozor opodstatnenie (konkrétna STK)?

- stanica XXXX, rok 2018 a 2019 (v mesiaci jún 2019 dozor TESTEK, a.s + kamery druhej generácie), čo sa stalo medziročne s vozovým parkom v danom okrese?

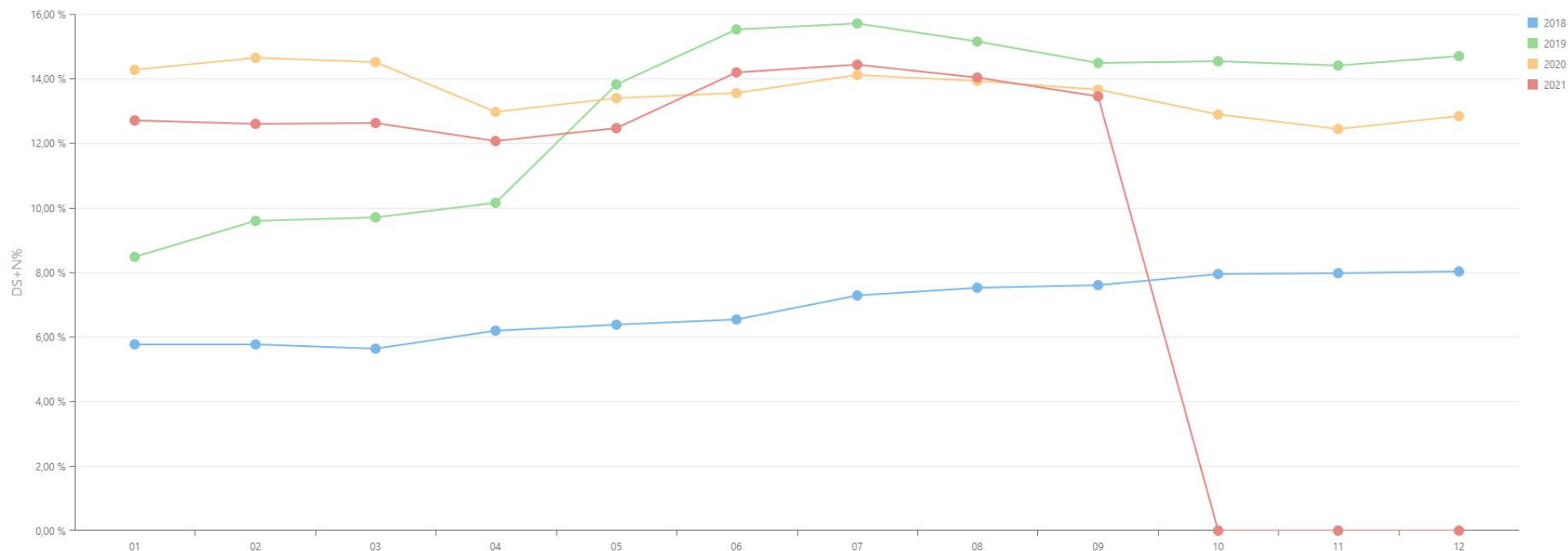
Má odborný dozor opodstatnenie (konkrétna STK)?

- stanica XXXX, rok **2018** a **2019** (v mesiaci jún 2019 dozor TESTEK, a.s + kamery druhej generácie), **čo malo za následok úbytok** klientov danej STK?
- zabezpečuje dozor **väčšiu konkurencie schopnosť** v prostredí poskytovateľov technických kontrol?

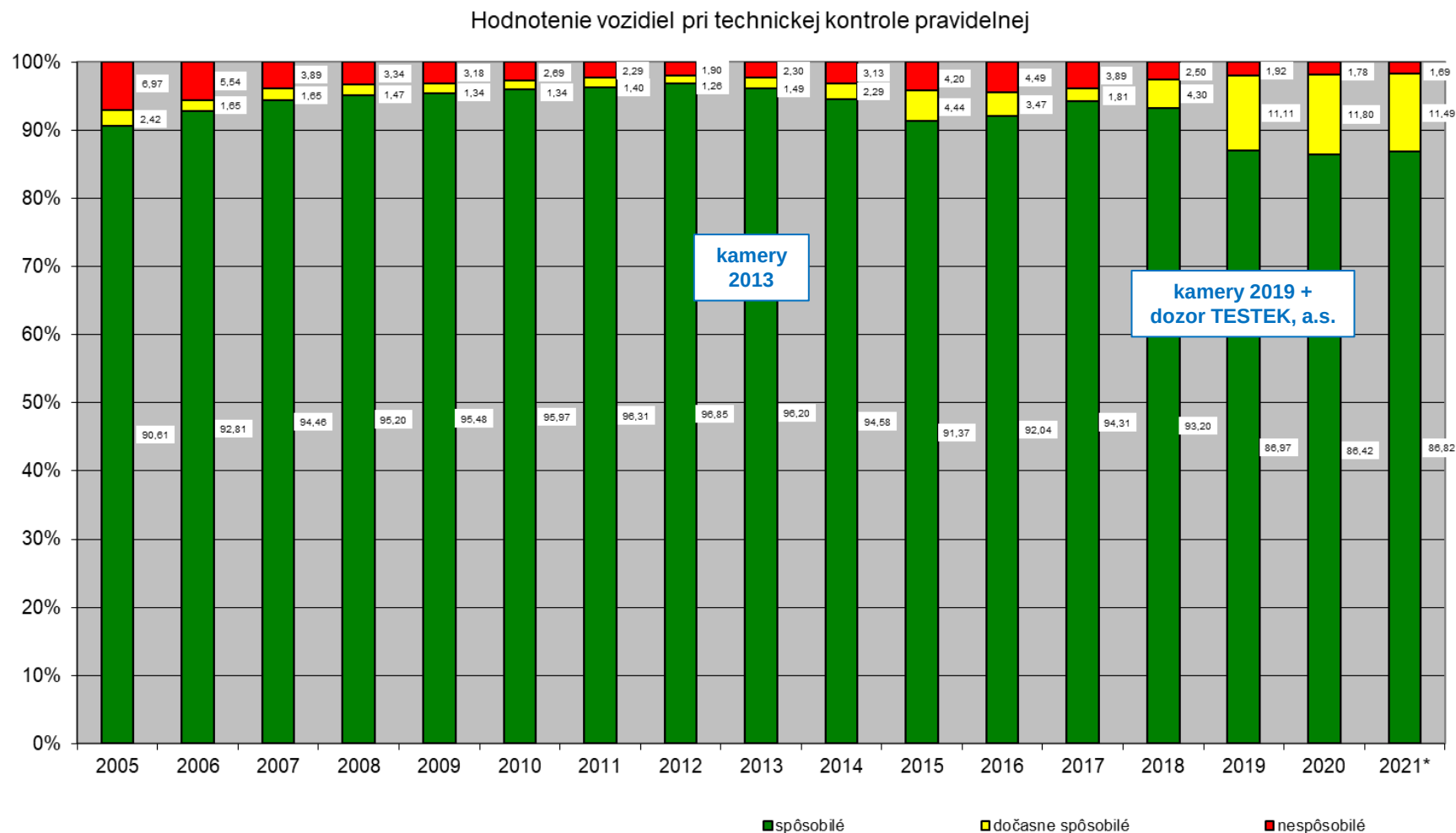

Má odborný dozor opodstatnenie (všetky STK)?

- **nespôsobilosť vozidiel za roky 2018 až 2021** (po mesiacoch), cca **100%** nárast 2018 v porovnaní s **2019** (a následne aj **2020**), prudký nárast v roku **2019**, čo **sa stalo s vozovým parkom v SR v roku 2019?**

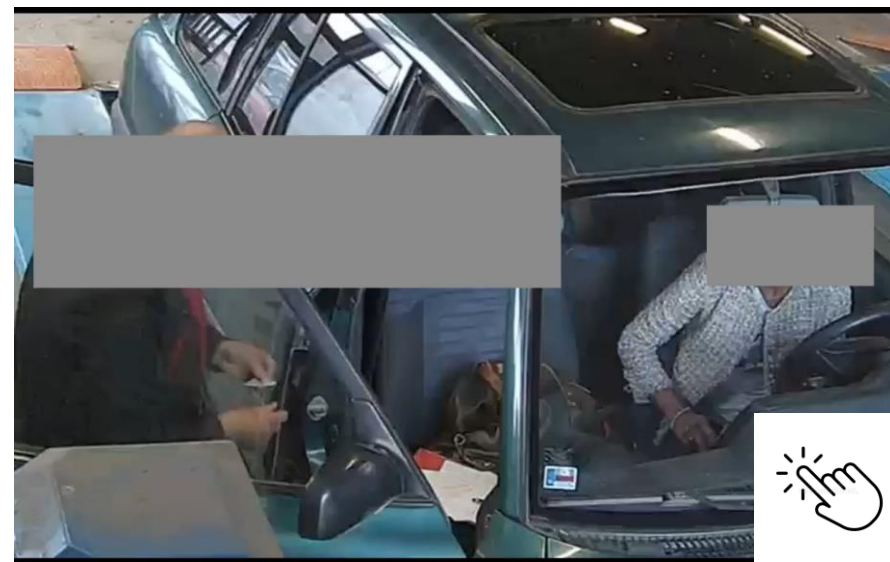
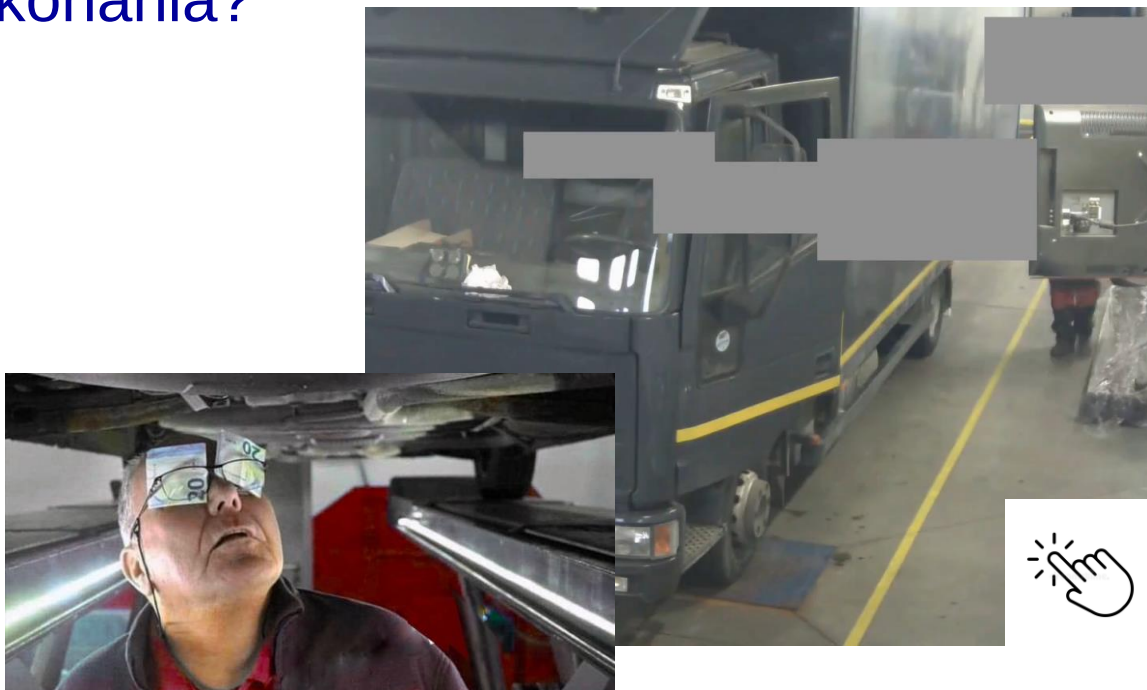
Výsledky za roky 2005 – 2021: Zmenil (zhoršil) sa dramatický technický stav vozidiel v SR v posledných troch rokoch?

(2021 január až august)

Prečo technici manipulujú s výsledkom TK?

Má odborný dozor **vplyv** aj na potieranie spoločensky nebezpečného konania?

S pravdepodobnosťou hraničiacou **s istotou áno**, po roku 2019 došlo k výraznému **zvýšeniu** miezd technikov.

Kam smerujú návrhy na oklieštenie možností odborného dozoru – napr. zrušenie kamier, konkurencia v oblasti technických služieb?

Prečo technici manipulujú s výsledkom TK?

Zmizla korupcia z STK???

15. december 2010 | Maros Palesch | KRIMI

Technikov STK dobehli úplatky

Vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcii obvinil z trestného činu prijímania úplatku troch zamestnancov Stanice technickej kontroly vozidiel v Bratislavskom kraji. Obvinení žiadali a prijímali úplatky za vydanie potvrdenia STK vozidlám, ktoré nespĺňali

<https://www.noviny.sk/krimi/635813-naka-si-posvietila-na-korupciu-na-stk-v-putach-skoncili-viaceri-muzi-jeden-z-nich-je-mestskym-poslancom>

Na cesty sa pre úplatky dostali aj nebezpečné autá

V okrese Snina si zamestnanec STK pýtal úplatok za to, že odobrí autá bez reálnej kontroly. Obvinenie si vyslúžil nielen on, ale aj jeho zákazník, ktorý mu úplatok dal.

4. apr 2011 o 12:15 SITA

Policaisti odhalili skorumpovaných technikov STK

Vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcii obvinil dvoch kontrolných technikov Stanice technickej kontroly z korupcie. Za úplatok mali vydať viaceré osvedčenia vozidlám, ktoré nespĺňali podmienky.

21. jún 2012 o 8:40 TOMAŠ NOVOTNÝ

NAKA si posvietila na korupciu na STK. V putách skončili viacerí muži, jeden z nich je mestským poslancom

pred 14 hodinami / Noviny.sk / Krimi

JANA VEĽASOVÁ REDAKCIA/GP

S pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou nie...

Obvinili šiestich mužov z korupcie na STK a pozemkovom fonde

Štefan dal technikovi za osvedčenie o spôsobilosti z STK úplatok

Peňažný trest päťsto eur dostal Štefan [redacted] úplatok, aby dostal doklady o spôsobilosti auta.

7. júl 2017 o 11:00 SITA

Prečo technici manipulujú s výsledkom TK?

Korupcia na STK nezmizla. S úplatkami sa stretá 15 % vodičov

Už dva roky platí na Slovensku novela zákona, ktorá bojuje proti korupcii na staniciach technickej kontroly. No nie celkom úspešne. Zlepšiť by sa to malo budúci rok.

and, Pravda • 26.03.2020 05:00

Prieskum spoločnosti TÜV SÜD Slovakia s.r.o. (február 2020)

„Z výsledkov vyplýva, že i keď sa podvodné konanie zamestnancov staníc technickej kontroly **znížilo**, k úplnému odstráneniu **nedošlo**. Dobrou správou je, že až **85 percent** majiteľov vozidiel potvrdilo, že sa s korupčným správaním na slovenských staniciach STK **nestretáva**. Ďalších 14 % ale uviedlo, že takúto skúsenosť má.“

„Na druhej strane, niektorí motoristi stále vyhľadávajú také stanice STK, kde majú **známych**. A to v **pätine** prípadov.“

„Uplatňovanie protikorupčných pravidiel je **hlavne na vedení konkrétnej STK**. Ak vedenie **presadzuje** protikorupčné prostredie, zamestnanci ho **nasledujú** a manažérsky systém funguje pri jej odstraňovaní. Navyše aktívne **chráni** majiteľov firmy pred problémami, ktoré z nej vyplývajú“ - **Martin Tichý**, generálny riaditeľ TÜV SÜD Slovakia s.r.o.

<https://auto.pravda.sk/magazin/clanok/546666-korupcia-na-stk-nezmizla-s-uplatkami-sa-streta-15-vodicov/>

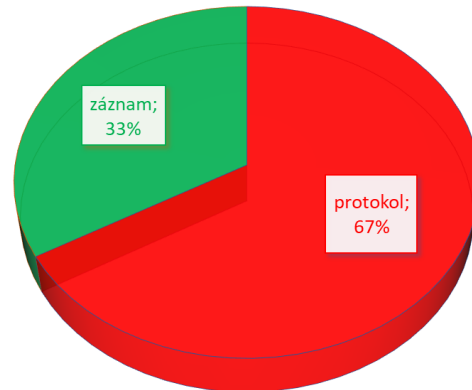
Výsledky dozorov za rok 2019, 2020, 2021*

Zmenili technici svoje správanie pri výkone technických kontrol?

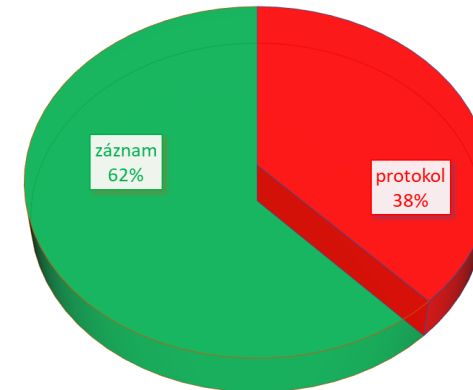
DOZORY TESTEK, 2019 - SPOLU 51

DOZORY TESTEK, 2020 - SPOLU 60

DOZORY TESTEK, 2021* - SPOLU 31

Data mining – automatická predkontrola

modul podozrivých kontrol – využitie analytických a štatistických metód

- v novembri 2020 sme spustili v rámci ISTK tzv. **modul podozrivých kontrol** – automatickú **kontrolu** a **detekciu** podozrivých indikátorov na kontrolách – možné iba vďaka rozsiahlemu informačnému systému (online zberu dát) a kamerovému systému

Netechnické:

- 01 Rovnaký technik ako pri predošlých TK
- 02 Opakovaná krátko po pravidelnej
- 03 Kontrola cez víkend
- 04 Kontrola skoro ráno (večer)
- 05 Rýchla kontrola ľahké vozidlá
- 06 Rýchla kontrola ťažké vozidlá
- 07 Dlhé čakanie
- 08 Vozidlo z iného okresu
- 09 Technik s nízkou nespôsobilosťou

Technické

- 10 Dlhý čas merania medzi nápravami
- 11 Krátky čas merania Bv (pod 10 s.)
- 12 Krátky čas merania Bv (pod 5 s.)
- 13 Dlhý čas merania Bv (nad 50 s.)
- 14 Podobné brzdné sily medzi nápravami
- 15 Useknuté meranie Bv - začiatok**
- 16 Ovládací tlak Bv pod 30 %
- 17 Nevyznačená chyba nesúmernosť Bv**
- 18 Nevyznačená chyba kolísanie Bv**
- 19 Nemerané kolísanie Bv
- 20 Parkovacia brzda meraná súčasne
- 21 Nedodržaná postupnosť náprav Bv
- 22 Useknuté meranie Bv – koniec**
- 23 Nedostatočné zbrzdzenie - jazdná skúška
- 24. Dlhý čas merania Bp
- 25. Prudký nárast Bv**
- 26. Neodôvodnený postup merania v režime 4x4**

Prijem vozidla	Prevzaté vozidla na kontrolu	Prebiehajúce kontroly	Uzatvorené kontroly	Kontroly	Kvalifikácie	Financie	Sklad	Registre	Reporty	Nastavenia	Administrácia	Odkazy	Logy	Zmena hesla
		07:58		Ukončená	VOLKSWAGEN	GOLF.		Pravidelná				spôsobilé	55	
		03.12.2020 07:51		Ukončená	VOLKSWAGEN	GOLF.		Pravidelná				Dočasne spôsobilé	55	
		03.12.2020 07:47						Pravidelná						
		03.12.2020 07:22												
		03.12.2020 07:19												
		03.12.2020 07:11												
		03.12.2020 06:33												
		02.12.2020 15:44												
		02.12.2020 13:01												
		02.12.2020 13:00		Ukončená	FIAT	SCUDO		Pravidelná				Spôsobilé	55	
		02.12.2020 12:55		Ukončená	BMW	SER REIHE		Pravidelná				Spôsobilé	55	
		02.12.2020 11:45		Ukončená	RENAULT	MEGANE		Pravidelná				Dočasne spôsobilé	55	
		02.12.2020 10:20		Ukončená	FORD	FIESTA		Pravidelná				Spôsobilé	55	
		02.12.2020 10:15		Ukončená	SCANIA	R420		Pravidelná				Dočasne spôsobilé	55	
		02.12.2020 08:56		Ukončená	CITROEN	XSARA PICASSO		Pravidelná				Spôsobilé	55	
		02.12.2020 08:46		Ukončená	ŠKODA	FABIA		Pravidelná				Spôsobilé	55	
		02.12.2020 08:41		Ukončená	AVIA	31.1N		Pravidelná				Spôsobilé	55	

Má odborný dozor opodstatnenie (zahraničie)?

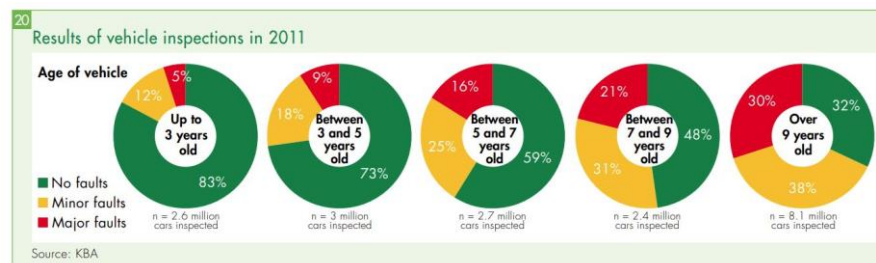
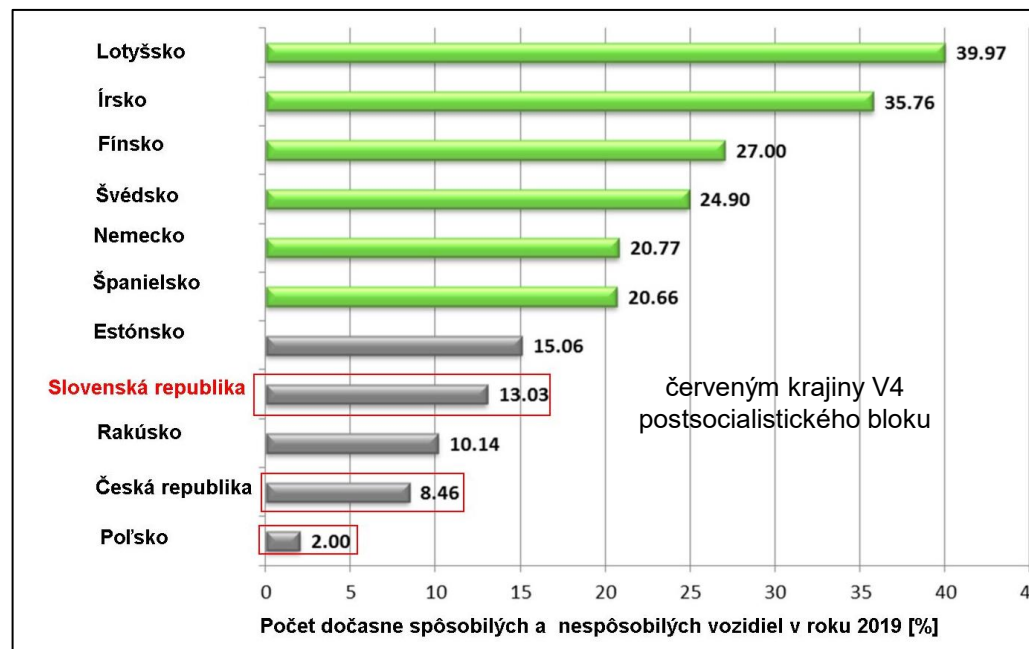
- **nespôsobilosť vozidiel v krajinách EÚ (máme lepší vozový park alebo nedokonalý výkon TK?)**

<https://www.mdpi.com/2076-3417/11/11/4854/htm>

pozn: stav z roku 2019, v rokoch 2007 až 2013 bola v SR priemerná nespôsobilosť cca **4 až 6 %**

vo väčšine štátov sú v štatistických prehľadoch aj vozidlá nespôsobilé z dôvody emisnej kontroly (štandardná kontrolná položka v rámci TK), v SR iba po technickej kontrole

- <https://www.dekra-roadsafety.com/media/dekra-vsr-2013-en.pdf>

Majú ruskí experti pravdu?

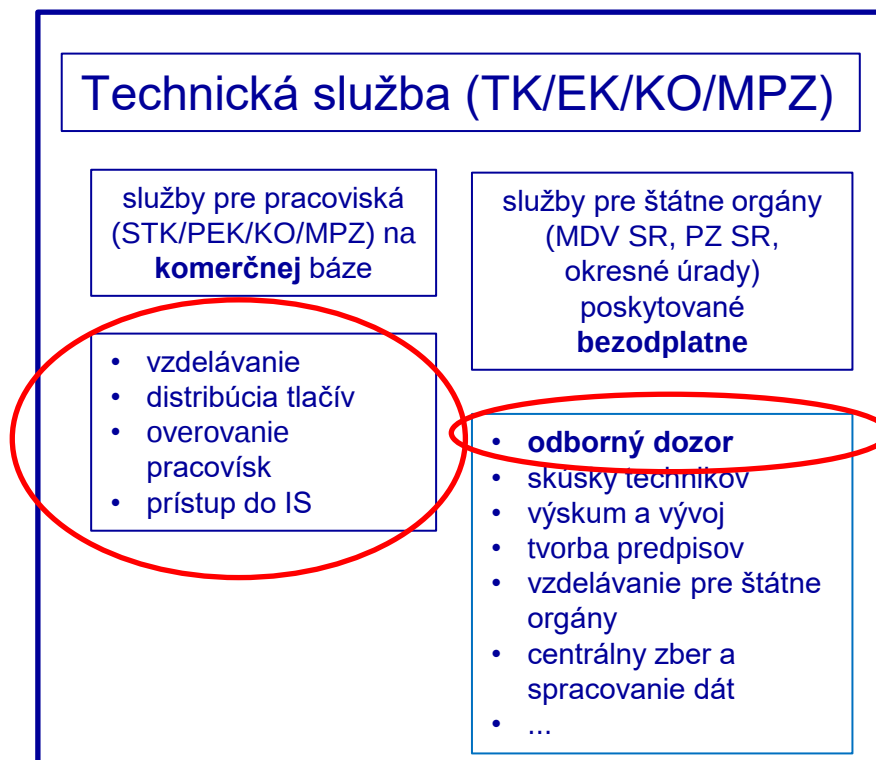
- slová ruských odborníkov skôr nasvedčujú **nedokonalému (resp. nefunkčnému, neexistujúcemu) systému** kontroly výkonu technických kontrol a rozsiahlej **korupcii** v systéme technických kontrol
- riešením nie je zrušiť výkon technických kontrol, ale zdokonaľiť samotný výkon kontrol a **zabezpečiť jeho efektívnu kontrolu** tak, aby nedochádzalo k masívnym podvodom pri výkone TK a EK a samotný výkon technických kontrol **mal svoje opodstatnenie a význam** (v podobe bezpečnejších ciest)
- výsledky a metódy činnosti odborného dozoru TESTEK, a.s. sme odprezentovali aj na **medzinárodnom workshope PTI** v Londýne v októbri 2019 s pozitívnou spätnou väzbou a záujmom zo strany účastníkov workshopu (najmä kamerový systém a prenos dát z valcových skúšobní brzd do ISTK)

bližšie informácie tu: https://testek.sk/files/supervison_Slovakia_PTl_workshop_London_2019.pdf

Konkurencia v oblasti technických služieb?

„Trhová konkurencia je proces, v ktorom sa stretávajú subjekty trhu, pričom každý z nich sa snaží dosiahnuť maximálnu hmotnú výhodu. Konkurencia medzi výrobcami (poskytovateľmi služieb) sa delí na cenovú a necenovú. **Necenová konkurencia je založená na získaní zákazníka inými metódami ako cenovými.**“
(Wikipédia)

Iniciatíva v NR SR
smeruje k
**zavedeniu
konkurenčného
prostredia**,
konkurenti by
súťažili o čo najviac
zákazníkov v týchto
činnostiach
technickej služby,
ktoré prinášajú tržby

Aký by to však malo vplyv na činnosti vnímané STK minimálne ako „**nepopulárne**“, ktoré sú pre štát poskytované zdarma, ako je napríklad aj odborný dozor?

Ak by mala technická služba v konkurenčnom prostredí konať *racionálne*, bude nútená zvážiť ako nástroj necenovej konkurencie **redukciu odborného dozoru** a ostatných nepopulárnych činností na minimálnu možnú mieru

Dôsledkom, ktorý tí nepoctiví z prostredia STK isto privítajú, bude **návrat „starých časov“**, charakteristických rozsiahlou mierou korupcie pri kontrole vozidiel

Našou víziou je lepšie Slovensko,
bez podvádzania a korupcie pri
technických kontrolách!

Koniec

Ďakujem za pozornosť
otázky?

Jaroslav Olexa

vedúci oddelenia odborného dozoru TESTEK, a.s.

tel.: +421 903 648 732

e-mail: jaroslav.olexa@testek.sk